

ఫిబ్రవరి:

- దావోస్‌లో ముగిసిన డబ్ల్యూఈఎఫ్ సదస్సు

దావోస్ (స్విట్జర్లాండ్)లో ఐదు రోజుల పాటు జరిగిన ప్రపంచ ఆర్థిక ఫోరం (డబ్ల్యూఈఎఫ్) సదస్సు ఫిబ్రవరి 1న ముగిసింది. సత్యం కంప్యూటర్స్ ఆర్థిక అవకతవకల అంశం ఈ సందర్భంగా ప్రస్తావనకు వచ్చింది.

- ఐక్యరాజ్యసమితికి చెందిన ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థ గత నెలలో రెండు రోజుల పాటు మాడ్రిడ్‌లో ఆహార భద్రతపై అంతర్జాతీయ సదస్సును నిర్వహించింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏటా 973 మిలియన్ల మంది ఆకలి బాధకు గురవుతున్నారని, ఆహార కొరతను తీర్చేందుకు 2050 నాటికి ప్రపంచ ఆహార ఉత్పత్తి రెండింతలు కావాల్సిన అవసరం ఉందని సదస్సు అభిప్రాయపడింది.

మార్చి:

- బ్రిటన్ ఆర్థిక మంత్రి అలిస్టైర్ డార్లింగ్ అధ్యక్షతన జి-20 ఆర్థిక మంత్రులు, సీనియర్ అధికారుల సమావేశం మార్చి 14న లండన్‌లో జరిగింది. ఏప్రిల్ 2న జి-20 దేశాల నేతల సదస్సు లండన్‌లో జరగనుంది. ఆర్థిక సంక్షోభంపై ఈ సదస్సు చర్చిస్తుంది.

ఏప్రిల్:

- ఉత్తర అట్లాంటిక్ దేశాల కూటమి (నాటో) 60వ వార్షికోత్సవ సదస్సు ఫ్రాన్స్‌లోని స్ట్రాస్‌బర్గ్‌లో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నాటో కొత్త ప్రధాన కార్యదర్శిగా డెన్మార్క్ ప్రధాని అండర్స్ ఫోగ్ రాస్మూజెన్‌ను ఎంపిక చేశారు. అఫ్గానిస్తాన్ విషయాలు చర్చించిన ఈ సదస్సు ఆ దేశానికి

అదనపు దశాలు పంపేందుకు అంగీకారం తెలిపింది. ఆల్బేనియా, క్రొయేషియా దేశాలు కొత్తగా సభ్యత్వం తీసుకోగా.. 1966లో నాటో వ్యూహాత్మక సైనిక కమాండ్ నుంచి వైదొలగిన ఫ్రాన్స్ పూర్తిస్థాయి సభ్యదేశంగా తిరిగి కూటమిలో చేరింది.

- ఖతర్ రాజధాని దోహాలో 21వ అరబ్ లీగ్ సదస్సు జరిగింది. పాలస్తీనా సమస్య, మధ్య ప్రాచ్య ప్రాంతంలో శాంతి ప్రక్రియ, అరబ్ దేశాల మధ్య సంబంధాల మెరుగు, సూడాన్ అధ్యక్షుడిపై అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టు వారెంట్ తదితర అంశాలను ఈ సదస్సులో చర్చించారు.

- అమెరికా ఖండాల కూటమి (ఆర్గనైజేషన్ ఆఫ్ ది అమెరికన్ టుబాగో రాజధాని పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్లో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా దక్షిణ అమెరికన్ నాయకులతో జరిపిన సమావేశంలో 50 ఏళ్లుగా క్యూబాతో ఉన్న శత్రుత్వాన్ని ముగించేందుకు చర్చలకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు అమెరికా అధ్యక్షుడు బరాక్ ఒబామా తెలిపారు. ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభ ప్రభావాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు ఈ ప్రాంతంలోని 800 మిలియన్ల ప్రజల ప్రాంతీయ భాగస్వామ్యాన్ని ఒబామా కోరారు. ఇంధన వనరుల అభివృద్ధి, వాతావరణ మార్పు, ఆయుధాలు, మాదకద్రవ్యాల ఆక్రమ రవాణా వంటి అంశాల్లో సమన్వయానికి సంబంధించి ఈ సదస్సులో చర్చించారు. క్యూబాను తిరిగి కూటమిలో చేర్చుకోవాలని, ఆర్థిక ఆంక్షలు ఎత్తివేయాలని లాటిన్ అమెరికా నాయకులు అమెరికాను కోరారు. 34 దేశాల ఈ కూటమి నుంచి 1962లో క్యూబాను బహిష్కరించారు.

మే:

- పాకిస్థాన్, అమెరికా, అఫ్ఘానిస్థాన్ల త్రిపాక్షిక సదస్సు వాషింగ్టన్లో జరిగింది. ప్రపంచ భద్రతకు ముప్పుగా పరిణమించిన తాలిబన్, అల్ఖైదాలను అరికట్టేందుకు కృషి చేస్తామని పాక్, అఫ్ఘాన్ అధినేతలు ఆసిఫ్ అలీ జర్దార్, హమీద్ కర్జాయ్లు ఈ సందర్భంగా ప్రకటించారు. సరిహద్దుల్లో తీవ్రవాద కార్యకలాపాలను అరికట్టేందుకు పాక్కు 4000 మిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక సహాయాన్ని అమెరికా అధ్యక్షుడు బరాక్ ప్రకటించారు. అఫ్ఘాన్కు 20,000 పైగా సైనిక దళాలను పంపుతున్నట్లు కూడా పేర్కొన్నారు.

జూన్:

- యెకాటెరిన్బర్గ్లో ఎస్సీఓ సదస్సు

రష్యాలోని యెకాటెరిన్బర్గ్లో ఆరు దేశాల షాంపై సహకార సంస్థ (ఎస్సీఓ) సదస్సు జరిగింది. ఉగ్రవాదంపై జరిపే పోరాటంలోనూ, ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయట పడడంలోనూ సహాయ, సహకారాలు అందించుకోవాలని ఈ సదస్సు తీర్మానించింది. భారత ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ సదస్సులో ప్రసంగిస్తూ ప్రస్తుతం, భవిష్యత్తులో తలెత్తే ఆర్థిక పరిస్థితులకనుగుణంగా ఆర్థిక సంస్థలు, ప్రపంచ పాలనా సంస్థలను సంస్కరించేందుకు ఎస్సీఓ సభ్యదేశాలు, పరిశీలక హోదాగల దేశాలు కలిసి పనిచేయాలని

పిలుపునిచ్చారు. ఈ సదస్సులో ఎన్సీఓ సభ్యదేశాలు చైనా, రష్యా, కజకిస్తాన్, కిర్గిస్తాన్, తజికిస్తాన్, ఉజ్బెకిస్తాన్లతో పాటు పరిశీలక హోదాలో భారత్, మంగోలియా, పాకిస్తాన్, ఇరాన్లు పాల్గొన్నాయి. శ్రీలంకకు చర్చల భాగస్వామి హోదా కల్పించాలని సదస్సు నిర్ణయించింది.

• బ్రిక్ దేశాల సదస్సు

రష్యాలోని యెకాటెరిన్బర్గ్లో నాలుగు దేశాల బ్రిక్ (బ్రెజిల్, భారత్, రష్యా, చైనా) సమావేశం జరిగింది. ఆర్థిక మాంద్యం నేపథ్యంలో.. అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థల్లో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు ప్రాతినిధ్యం పెంచాలని సమావేశం అనంతరం విడుదల చేసిన 16 అంశాల సంయుక్త ప్రకటనలో బ్రిక్ దేశాలు కోరాయి. సమావేశంలో పాల్గొన్న ప్రధాని మన్మోహన్ లండన్ జీ-20 సదస్సులో తీసుకున్న నిర్ణయాలను అమలు చేయాలని కోరారు. మొదటిసారి జరిగిన సదస్సులో రష్యా అధ్యక్షుడు మెద్వెదేవ్, చైనా అధ్యక్షుడు హుజింటావో, బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు లూయిజ్ ఇనాసియో డిసిల్వా, భారతప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్లు పాల్గొన్నారు.

• జీవ వైవిధ్యంపై హైదరాబాద్లో సదస్సు

జీవవైవిధ్యంపై సంప్రదాయ మేథో సంపత్తి నిపుణుల గ్రూప్ సమావేశం హైదరాబాద్లో జరిగింది. సదస్సుకు 30 దేశాల ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా 1987 నుంచి 2005 వరకూ రాష్ట్రాల్లో మడ అడవుల విస్తీర్ణం పెరుగుదల, తరుగుదల వివరాలు తెలిపే నాలుగో జాతీయ నివేదికను విడుదల చేశారు. దీని ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్లో 1987లో 495 కి.మీ. ఉన్న మడ అడవుల విస్తీర్ణం 2005 నాటికి 329 కి.మీ.లకు తగ్గిపోయింది.

జూలై:

• లాక్విలాలో జీ-8, జీ-5 నేతల సమావేశం

ఇటలీలోని లాక్విలాలో జీ-8, జీ-5 దేశాధినేతల సదస్సు జరిగింది. భారత్ తరపున ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ ఈ శిఖరాగ్ర సదస్సులో పాల్గొన్నారు. ప్రపంచ ఆర్థికస్థితి, వాతావరణ మార్పులు వంటి అంశాలను చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా విడుదల చేసిన జీ-8 ప్రకటనలో స్వీయ రక్షణ విధానాలను తిరస్కరిస్తామని, స్వేచ్ఛా మార్కెట్లను ప్రోత్సహిస్తామని తెలిపారు. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు 2050 నాటికి గ్రీన్హౌస్ వాయువుల విడుదలను 80 శాతానికి తగ్గిస్తామని ప్రకటించాయి.

• ఈజిప్ట్లో నామ్ సదస్సు

అలీనోద్యమ దేశాల (నామ్) 15వ సదస్సు ఈజిప్ట్లోని షర్మల్షేక్లో జరిగింది. ఆర్థిక సంక్షోభం, ఉగ్రవాదం, మానవ హక్కులు, శాంతి, అభివృద్ధిలో సహకారంపై నామ్ చర్చించింది. ఉగ్రవాద నిర్మూలనకు చొరవ చూపాలని ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ సదస్సులో అలీన దేశాలకు పిలుపునిచ్చారు. 118 దేశాల నామ్ కూటమి ప్రస్తుత చైర్మన్, క్యూబా అధ్యక్షుడు రౌల్ కాస్ట్రో కొత్త చైర్మన్గా ఈజిప్టు అధ్యక్షుడు హోస్నీ ముబారక్కు బాధ్యతలు

అప్పగించారు. భారత ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, ఈజిప్టు అధ్యక్షుడు అబ్దుల్ నాజర్, యుగోస్లేవియా అధ్యక్షుడు జోసెప్ టిటోల నాయకత్వంలో 1961లో నామ్ ఏర్పడింది.

సెప్టెంబర్:

● హైదరాబాద్‌లో ఇ-ఇండియా 2009 సదస్సు

కేంద్ర మానవ వనరుల శాఖ సహాయ మంత్రి డి.పురందేశ్వరి 'ఇ-ఇండియా 2009' సదస్సును హైదరాబాద్‌లో ప్రారంభించారు. ఈ సదస్సులో 49 దేశాల నుంచి 3000 కంపెనీలు పాల్గొన్నాయి.

● ఢిల్లీలో వాణిజ్య మంత్రుల సమావేశం

ప్రపంచ వాణిజ్య మంత్రుల సమావేశం న్యూఢిల్లీలో రెండు రోజులపాటు జరిగింది. ఇందులో ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (డబ్ల్యూటీ ఓ) డైరెక్టర్ జనరల్ పాస్కల్ లామి సహా 35 దేశాలకు చెందిన వాణిజ్య మంత్రులు పాల్గొన్నారు. ప్రపంచ వాణిజ్య ఒప్పందం కోసం జరిగే సంప్రదింపులను కొనసాగించేందుకు సమావేశంలో పాల్గొన్న మంత్రులు అంగీకరించారు. డబ్ల్యూటీఓ దోహా రౌండ్ చర్చలు జెనీవాలో సెప్టెంబర్ 14 నుంచి ప్రారంభమవుతాయి.

● రాష్ట్రపతి రష్యా పర్యటన

భారత రాష్ట్రపతి ప్రతిభా పాటిల్ రష్యాలో పర్యటించారు. పర్యటనలో భాగంగా ఆమె రష్యా అధ్యక్షుడు దిమిత్రి మెద్వెదేవ్‌తో సమావేశమయ్యారు. ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యాన్ని వచ్చే సంవత్సరానికి 10 బిలియన్ డాలర్లకు పెంచడంతో పాటు ఇంధనం, మెటలర్జీ, మెషిన్ బిల్డింగ్, న్యూక్లియర్ ఎనర్జీ, శాస్త్ర ప్రాధాన్యం గల పరిశ్రమల రంగాల్లో పరస్పర సహకారం అందించుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ఇరు దేశాలు నిర్ణయించుకున్నాయి.

అక్టోబర్:

● పిట్స్‌బర్గ్‌లో జీ-20 సమావేశం

అమెరికాలోని పిట్స్‌బర్గ్‌లో జీ-20 దేశాల సమావేశం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ ప్రసంగిస్తూ ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ కోలుకునే వరకు ఉద్ధీపన పథకాలను కొనసాగించాలన్నారు. ఆర్థిక సంక్షోభానికి దారితీసిన ప్రపంచ ద్రవ్య వ్యవస్థలో సంస్కరణల కోసం కృషి, పేద దేశాల్లో వ్యవసాయ పెట్టుబడులు పెంచేందుకు నిధి ఏర్పాటు, దశల వారీగా పెట్రోలియం సబ్సిడీలను ఎత్తివేయడం వంటి పలు అంశాలపై సదస్సులో చర్చ జరిగింది.

● అణు ఇంధనంపై అంతర్జాతీయ సదస్సు

'శాంతియుత ప్రయోజనాలకు అణు ఇంధనం-2009' అనే అంశంపై మూడు రోజుల అంతర్జాతీయ సదస్సు న్యూఢిల్లీలో జరిగింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అణు వ్యాప్తి నిరోధం నిష్పక్షపాతంగా ఉంటేనే అది విజయవంతమవుతుందని సదస్సులో ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్

వ్యాఖ్యానించారు. అంతర్జాతీయ అణు ఇంధన సంస్థ (ఐఏఈఎ) డైరెక్టర్ జనరల్ మహమ్మద్ అల్బరాదీ కూడా ఇందులో పాల్గొన్నారు. సదస్సును అణు ఇంధన శాఖ, అంతర్జాతీయ అణు ఇంధన సంస్థ, ఇండియన్ న్యూక్లియర్ సొసైటీలు సంయుక్తంగా నిర్వహించాయి.

- **అర్జెంటీనాతో భారత్ అణు ఒప్పందం**

అర్జెంటీనా అధ్యక్షురాలు క్రిస్టినా ఫెర్నాండో డి కిర్చనర్ భారత్ పర్యటన సందర్భంగా ఇరు దేశాల మధ్య పౌర, అణు సహకారానికి సంబంధించి ఒప్పందం కుదిరింది. దీంతో పాటు మరో తొమ్మిది ఒప్పందాలపై కూడా సంతకాలు జరిగాయి. భారత్‌పై అణు సరఫరా గ్రూప్ నిషేధాన్ని 2008లో తొలగించిన తర్వాత అణుసహకార ఒప్పందం చేసుకున్న ఏడో దేశం అర్జెంటీనా. గతంలో అమెరికా, ఫ్రాన్స్, రష్యా, కజకిస్తాన్, నమీబియా, మంగోలియాలు కూడా భారత్‌తో ఇలాంటి ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నాయి.

- **బెర్లిన్‌లో ప్రపంచ ఆరోగ్య సదస్సు**

ప్రపంచ ఆరోగ్య సదస్సు బెర్లిన్‌లో ముగిసింది. తొలిసారిగా నిర్వహించిన ఈ సదస్సుకు 60 దేశాల నుంచి 700 మంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. ఆధునిక వ్యాధులైన స్థూలకాయం, ఆస్త్రోలకు డార్విన్ పరిణామ సిద్ధాంతం ఆధారంగా ఔషధాలు కనుగొనే నిమిత్తం పరిశోధనలు సాగించే అంశంపై ఈ సదస్సు దృష్టి సారించింది.

- **సార్క్ పర్యావరణ మంత్రుల సమావేశం**

దక్షిణాసియా దేశాల ప్రాంతీయ సహకార సమాఖ్య-సార్క్ పర్యావరణ మంత్రుల ఎనిమిదో సమావేశం న్యూఢిల్లీలో ముగిసింది. వాతావరణ మార్పుల వల్ల సార్క్ దేశాలపై ఉండే ప్రభావం, దాని కోసం తీసుకుంటున్న చర్యలను డిసెంబర్‌లో కోపెన్‌హేగెన్‌లో జరగనున్న ప్రపంచ పర్యావరణ సదస్సులో వివరించాలని ఈ సమావేశం నిర్ణయించింది. పర్యావరణ పరిరక్షణలో సహకారానికి సంబంధించి న్యూఢిల్లీ స్టేట్‌మెంట్‌ను ఈ సందర్భంగా విడుదల చేశారు. వాతావరణంలోని మార్పులను పర్యవేక్షించేందుకు బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, భూటాన్‌లలో 50 వాతావరణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని కూడా నిర్ణయించారు.

- **వాతావరణ మార్పులపై భారత్-చైనా సంతకాలు**

వాతావరణ మార్పులపై ఉమ్మడిగా పోరాడేందుకు, అంతర్జాతీయ వాతావరణ ఒప్పందాలపై చర్చించేందుకు భారత్ చైనాల మధ్య ఐదేళ్ల ఒప్పందం కుదిరింది. దీనిపై చైనా పర్యావరణ మంత్రి గ్లీఘెన్ హూలా, భారత్ పర్యావరణ మంత్రి జైరామ్ రమేష్‌లు న్యూఢిల్లీలో సంతకాలు చేశారు. అంతే కాకుండా రెండు దేశాలు జాయింట్

వర్కింగ్ గ్రూప్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని కూడా నిర్ణయించాయి. స్వదేశీ విధానాలు, సంబంధిత సహకార ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన చర్యల అమలుపై ఈ గ్రూపు ప్రతి ఏడాది చర్చలు జరుపుతుంది.

నవంబర్:

- బెంగళూరులో ఆర్ఐసీ సమావేశం

రష్యా, ఇండియా, చైనా (ఆర్ఐసీ) విదేశాంగ మంత్రిుల సమావేశం బెంగళూరులో జరిగింది. ఇందులో భారత విదేశాంగ మంత్రి ఎస్.ఎం. కృష్ణ, చైనా విదేశాంగ మంత్రి యాంగ్ జిచి, రష్యా విదేశాంగ మంత్రి సెర్గెయ్ లవోవ్ లు పాల్గొన్నారు. అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదంపై పోరాటంలో సహకారం, ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం, వాతావరణ మార్పులు, ఇంధన భద్రత, మాదకద్రవ్యాల అక్రమ రవాణా మొదలైన అంశాలు ఈ సందర్భంగా చర్చకు వచ్చాయి. ఐక్యరాజ్యసమితి లాంటి అంతర్జాతీయ సంస్థల్లో మరింత ప్రజస్వామ్యం కోరుకుంటూ సమావేశం ఉమ్మడి ప్రకటనను విడుదల చేసింది.

- భారత్ - ఈయూ పౌర అణు ఒప్పందం

భారత్-యూరోపియన్ యూనియన్ (ఈయూ) ఏడో సదస్సు న్యూఢిల్లీలో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా భారత్- ఈయూల మధ్య పౌర అణు ఒప్పందం కుదిరింది. దీనిపై భారత అణుశక్తి సంఘం చైర్మన్ అనిల్ కకోడ్కర్, ఈయూ విదేశీ వ్యవహారాల కమిషనర్ బెనెటా ఫెరిరో సంతకాలు చేశారు. పాకిస్థాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లలో

నెలకొన్న పరిస్థితులు, ఉగ్రవాదం, పర్యావరణ మార్పులు, వాణిజ్యం, ఆర్థిక మాంద్యం వంటి అంశాలు ఈ సందర్భంగా చర్చకు వచ్చాయి. ఏడాదిలోగా స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని తీసుకురావాలని కూడా నిర్ణయించారు. ఈ సదస్సులో భారత ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్, యూరోపియన్ కమిషన్ అధ్యక్షుడు మాన్యుయల్ బారోసో, స్వీడర్ ప్రధాని ఫ్రెడరిక్ రీన్ ఫిల్డ్ పాల్గొన్నారు.

- తిరుపతిలో ఏపీ సైన్స్ కాంగ్రెస్

ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండో సైన్స్ కాంగ్రెస్ తిరుపతిలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రారంభమైంది. మూడు రోజులపాటు జరిగిన ఈ కాంగ్రెస్ ను ఆంధ్రప్రదేశ్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్, శ్రీ వేంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ సంయుక్తంగా నిర్వహించాయి. ఈ కార్యక్రమంలో ఇస్రో చైర్మన్ రాధాకృష్ణన్ కూడా పాల్గొన్నారు. ఆయనకు నాయుడమ్మ అవార్డును బహుకరించారు.

- సింగపూర్ లో అపెక్ సదస్సు

ఆసియా- పసిఫిక్ (అపెక్) నేతల వార్షిక సదస్సు సింగపూర్ లో రెండోరోజులపాటు జరిగింది. అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంక్షోభం, వాతావరణ మార్పు, రక్షణాత్మక విధానాలు, స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం, ప్రాంతీయ ఆర్థిక సమగ్రత, అపెక్ భవిష్యత్తు వంటి అంశాలను ఈ సమావేశంలో చర్చించారు. రక్షణాత్మక విధానాలను తిరస్కరిస్తున్నట్లు స్వేచ్ఛా వాణిజ్యానికి, పెట్టుబడులకు, వస్తు సేవల వాణిజ్యానికి అడ్డంకులు రాకుండా చూస్తామని సదస్సులో పాల్గొన్న 21 దేశాల నేతలు పేర్కొన్నారు.

- భారత ఆర్థిక సదస్సు

ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ 25వ భారత ఆర్థిక సదస్సును న్యూఢిల్లీలో ప్రారంభించారు. వేగంగా అభివృద్ధి సాధించి, ప్రపంచంలోనే కీలక ఆర్థిక వ్యవస్థగా భారత్ ఆవిర్భవిస్తుందని ప్రధాని

ఈ సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. భారత పారిశ్రామిక సమాఖ్య(సీఐఐ), వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరంలు సంయుక్తంగా ఈ సదస్సును నిర్వహించాయి.

- **ఢిల్లీలో అంతర్జాతీయ న్యాయకోవిదుల సదస్సు**

అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదంపై న్యూఢిల్లీలో రెండు రోజులపాటు అంతర్జాతీయ న్యాయకోవిదుల సదస్సు జరిగింది. రాష్ట్రపతి ప్రతిభాపాటిల్ ఈ సదస్సును ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్రపతి 2009 ఇంటర్నేషనల్ జ్యూరిస్ట్స్ అవార్డులను సింగపూర్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి చాన్ సెక్ కెవోంగ్, అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం న్యాయమూర్తి అన్ ఎస్. అల్ ఖాస్వనే తదితరులకు ప్రధానం చేశారు. 2009 జాతీయ లాడే అవార్డులను హర్యానా ముఖ్యమంత్రి భూపేందర్ సింగ్ హుడా, కాంపిటీషన్ అప్పిలేట్ ట్రిబ్యూనల్ చైర్మన్ అర్జిత్ పసాయత్, సోలిసిటర్ జనరల్ గోపాల్ సుబ్రమణ్యం, న్యాయవాది కె.వి. విశ్వనాథన్లకు బహుకరించారు.

- **రోమ్లో ఆహారభద్రతపై ఐరాస సదస్సు**

ప్రపంచ ఆహార భద్రతపై ఇటలీ రాజధాని రోమ్లో మూడు రోజులపాటు ఐక్యరాజ్యసమితి (ఐరాస) సదస్సు జరిగింది. దీనికి ఐక్యరాజ్యసమితి ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం వేదికగా నిలిచింది. సదస్సును ఐరాస ప్రధాన కార్యదర్శి బాన్-కీ-మూన్ ప్రారంభించారు. ప్రపంచంలో ఆకలిని ఎదుర్కొనేందుకు వీలుగా 'సింగిల్ యాక్షన్ప్లాన్'ను రూపొందించాలని ఆయన పిలుపు నిచ్చారు. 2050 నాటికి తొమ్మిది బిలియన్లు చేరుకునే ప్రపంచ జనాభా కోసం ప్రస్తుతం ఉత్పత్తి చేస్తున్న ఆహార ధాన్యాల కంటే 70 శాతం అధికంగా ఉత్పత్తి చేయాల్సి ఉంటుందని బాన్ పేర్కొన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఆరు మిలియన్ల మంది ఆకలితో మరణిస్తున్నట్లు సదస్సు అంచనా వేసింది.

- **చోగమ్ సదస్సు**

పోర్ట్ ఆఫ్ స్పెయిన్ (ట్రీనిడాడ్-టాబాగో) లో రెండు రోజుల పాటు కామన్వెల్త్ దేశాధినేతల సమావేశం (చోగమ్) జరిగింది. ఇందులో భారత్ ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్, సహా 53 దేశాల ప్రభుత్వాధినేతలు పాల్గొన్నారు. వాతావరణ మార్పు వల్ల పొంచి ఉన్న ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనేందుకు వీలుగా తక్షణమే ప్రపంచస్థాయిలో పరిష్కారం సూచించాలని చోగమ్ విజ్ఞప్తి చేసింది. వాతావరణ మార్పుపై డిసెంబర్ 7 నుంచి 18 వరకు కోపెన్హేగన్లో జరగనున్న సదస్సులో కర్బన ఉద్గారాల తగ్గింపునకు సంబంధించి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో చట్టబద్ధత ఉన్న ఒప్పందం తీసుకురావాలని కూడా సమావేశం కోరింది.

డిసెంబర్:

- **హైదరాబాద్లో 62వ ప్రపంచ పత్రికల సదస్సు**

హైదరాబాద్లో జరిగిన 62వ ప్రపంచ పత్రికల సదస్సును రాష్ట్రపతి ప్రతిభాపాటిల్ ప్రారంభించారు. పత్రికల్లో ప్రజోప యోగ వార్తలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంతో పాటు సంపాదకులు మరింత బాధ్యతా యుతంగా వ్యవహరించాలని ఈ సందర్భంగా రాష్ట్రపతి సూచించారు.

ఈ సమావేశంతోపాటు 16వ ప్రపంచ సంపాదకుల సదస్సును కూడా నిర్వహించారు. 'ప్రపంచ

పత్రికల సంఘం (వాన్), వార్త ప్రచురణ కర్తల సంఘం' కలయికతో ఏర్పడిన 'వాన్-ఇప్రా' నిర్వహించిన సదస్సులో దాదాపు 113 దేశాల నుంచి 1800 మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. వాన్-ఇప్రా తొలి అధ్యక్షులుగా ఐర్లాండ్ ఇండిపెండెంట్ న్యూస్ అండ్ మీడియా సీఈఓ గవిన్ ఓరెల్లీ ఎన్నికయ్యారు. వాన్-ఇప్రా 63వ సదస్సు 2010 జూన్ లో లెబనాన్ రాజధాని బీరుట్ లో జరుగనుంది.

- **భారత్-రష్యా అణు ఒప్పందం**

భారత ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ రష్యా పర్యటనలో భాగంగా ఇరు దేశాల మధ్య పౌర అణు ఒప్పందం కుదిరింది. దీని ప్రకారం రష్యా మన దేశంలో 20 అణు రియాక్టర్లను నిర్మిస్తుంది. అణు ఇంధన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని బదలాయించడంతోపాటు అణు ఇంధనాన్ని సరఫరా చేస్తుంది. రక్షణ రంగానికి సంబంధించి కూడా ఇరు దేశాలు అవగాహనకు వచ్చాయి. అడ్మిరల్ గోర్కోవ్ ఎయిర్క్రాఫ్ట్ ఒప్పందం ఇందులో భాగమే. 2015 నాటికి ఇరు దేశాల మధ్య వాణిజ్యాన్ని లక్ష కోట్ల రూపాయలుగా నిర్దేశించారు.

- **ఉగ్రవాదంపై పోరుకు బిమ్స్టెక్ నిర్ణయం**

ఉగ్రవాదాన్ని సమిష్టిగా ఎదుర్కోవాలని 12వ బే ఆఫ్ బెం గాల్ ఇనిషియేటివ్ ఫర్ మల్టీ సెక్టోరల్ టెక్నికల్ అండ్ ఎకనామికల్ కోఆపరేషన్ (బిమ్స్టెక్) విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశం నిర్ణయించింది. నాయప్సీతా (మయన్మార్) లో జరిగిన ఈ సదస్సులో రవాణా, వ్యవస్థీకృత నేరాలను అరికట్టేందుకు కూడా సభ్యదేశాల మధ్య ఒప్పందం కుదిరింది. భారత్, బంగ్లాదేశ్, మయన్మార్, శ్రీలంక, భూటాన్, థాయ్ లాండ్, నేపాల్ లు.. బిమ్స్టెక్ సభ్య దేశాలు.

- **కోపెన్ హేగెన్ లో ముసాయిదా ఒప్పందం**

కోపెన్ హేగెన్ లో జరిగిన ఐక్యరాజ్యసమితి వాతావరణ సదస్సులో ఉద్గారాల తగ్గింపుపై ముసాయిదా ఒప్పందం కుదిరింది. అమెరికా, బేసిక్ (బ్రెజిల్, దక్షిణాఫ్రికా, భారత్, చైనా) కూటమి దేశాలు ఈ ఒప్పందాన్ని ఖరారు చేశాయి. దీని ప్రకారం.. పారిశ్రామికీకరణ కంటే ముందున్న ఉష్ణోగ్రతలతో పోల్చితే భూతాపాన్ని 2 డిగ్రీల సెల్సియస్ కు పరిమితం చేయాలి. పేద దేశాలకు వచ్చే మూడేళ్లలో వాతావరణ సహాయం అందించేందుకు 30 బిలియన్ డాలర్ల అత్యవసర నిధిని ఏర్పాటు చేస్తారు. దీన్ని 2020 నాటికి 100 బిలియన్ డాలర్లకు పెంచుతారు. ప్రతి దేశం కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ విడుదలను పరిశీలించే విధానాన్ని రూపొందిస్తారు.

